WYNIA'S WEEK

Met Bart De Wever regeert een ‘Verenigde Nederlander’ België

Posted on 6 februari 2025 by Derk Jan Eppink

België heeft een nieuwe premier en een nieuwe regering. Deze keer is het toch wat anders dan anders. Derk Jan Eppink over een Belgische premier die Nederland beter kent dan de meeste Nederlanders. Plus enkele van de kopstukken uit zijn regering.

Met Bart De Wever (54) treedt een ander type premier aan dan al zijn voorgangers. Niet eerder kon een ‘Vlaams-nationalist’ de eed afleggen bij de Belgische koning. Een premier die het eigen land kritisch bekijkt, alsof hij een buitenstaander is, was ondenkbaar.

Voor De Wever is België echter een ‘kunstmatige constructie’, een soort slippertje van de geschiedenis. Zelf droomt hij van een hereniging van de Nederlanden en is eigenlijk een ‘Verenigde Nederlander’, avant la lettre. En tóch premier van België. Voor Nederlanders een wáár mysterie.

Alles voor Vlaanderen

Ik heb Bart De Wever aan het begin van deze eeuw voor het eerst ontmoet, nadat ik enkele jaren diende als politiek redacteur van de Vlaamse krant De Standaard die toen nog publiceerde onder het logo: 'Alles voor Vlaanderen, Vlaanderen voor Christus'. Dat was de wereld waarin De Wever als jongere opgroeide. Volgens hem was het grootste drama van de Zuidelijke Nederlanden het feit dat Spanje dat gebied, en vooral Antwerpen, in 1648 definitief in handen kreeg. De scheiding werd een voldongen feit en de Vlamingen verarmden.

Op 20 juli 2021, een dag voor de 'Nationale Feestdag' van België, zei hij in Het Nieuwsblad: 'Ik heb de droom nooit losgelaten dat alle Nederlandstaligen ooit in één verband weer zouden samenleven. Mocht ik kunnen sterven als Zuidelijke Nederlander, ik zou gelukkiger sterven dan als Belg'.

Vlamingen leefden eeuwenlang als horigen in staatkundige constructies die werden beheerst door Spanjaarden, Oostenrijkers, Fransen, Nederlanders, Duitsers. België werd een bufferstaat met een Franstalige elite en slechts dankzij de dorpspastoors bleef het Nederlands levend. De emancipatie van de Vlamingen in België is eigenlijk een groot succesverhaal. Vlamingen hebben alle kaarten in handen, maar hebben aan de geschiedenis een Calimero-complex overgehouden.

Een 'Vlaams-nationalist' als premier van België is een kantelmoment. Het duidt erop dat van 'België' niet veel méér over is dan een naam op de wereldkaart en culinaire tradities. Het is de facto een gescheiden land.

De voorgangers van De Wever werkten nog in een 'Belgisch systeem', van elites en netwerken in beide landsdelen. Ik herinner mij de eind-twintigste eeuwse generatie Leo Tindemans, Wilfried Martens en Jean-Luc Dehaene die als premiers schakelden met Franstalig België via de politieke elites daar. Dat is voorbij. Politieke elites zijn ook gescheiden, kennen elkaar amper en spreken elkaars taal niet meer, uitzonderingen daargelaten.

Gang als taalgrens

België wordt het best zichtbaar gemaakt door het gebouw van de overheidsomroepen VRT en RTBF in Brussel. Een massief lelijk gebouw. Links van

de ingang Vlaanderen; en rechts Franstalig België. Links spreekt men Nederlands; rechts Frans. De centrale gang is de taalgrens. Dat is politiek België op de vierkante meter.

Het is niet verbazend dat de koning, wiens opdracht het is België bijeen te houden, vrede heeft met een 'Vlaams-nationalist' als premier. De Wever zou 20 jaar geleden een ongenode gast zou zijn geweest op de Receptie van Gestelde Lichamen, de jaarlijkse nieuwjaarsborrel ten Paleize voor de top van de Belgische instituties. De droom over 'Herenigd Nederland' wordt hem nu vergeven.

Dagdromen is gratis. De acute problemen van het Koninkrijk moeten worden aangepakt. De andere Vlaams nationalistische partij, het Vlaams Belang, wil de koning en zijn hele familie opdoeken. Zodra de koning de woorden 'Le Vlaams Belang' hoort, slaat de schrik om zijn hart.

Waarom is De Wever de man van dit moment? Hij is langs de meetlat van het nationalisme gematigd, het gaat hem eerder om cultuurbesef en identiteit. Hij spreekt voortreffelijk Frans, een vaardigheid die veel Vlaamse nationalisten hebben. Zij leren de taal van hun opponenten en daarmee hun denkwijze decoderen.

Omgekeerd spreken weinig Franstalige politici Nederlands, wat hen dovig maakt. Bovendien spreekt De Wever goed andere talen, zelfs het Baskisch, in de ogen van Vlaamse nationalisten, een 'verdrukt volk', intussen succesvol. Als historicus kent De Wever zijn klassiekers en grossiert in Latijnse spreuken.

Bijna de slimste

In 2009 werd De Wever wereldbekend in Vlaanderen toen hij de quiz 'De slimste mens ter wereld', op een haar na won. Hij bouwde zijn Nieuw-Vlaamse Alliantie (N-VA) van éénmansfractie in de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers uit tot grootste partij van Vlaanderen. Op televisie gaf hij met zijn 140 kilo een wat koddige indruk, maar hij bleek erg gezellig en onderhoudend. Dat gewicht was net een maatje te veel. Er ging 60 kilo af. Toen ik 'de nieuwe De Wever' voor het eerst zag, dacht ik dat hij iemand anders was.

De Wever biedt ook Nederland perspectief als 'Verenigd Nederlander'. Hij kent Nederland beter dan veel Nederlanders zelf. Vooral de geschiedenis.

Als premier is De Wever de baas over het Belgisch Europees beleid. In tegenstelling tot al zijn voorgangers is De Wever 'euro kritisch'. Hij vindt dat Europa en de Europese Unie niet hetzelfde zijn. In zijn boek 'Identiteit' stelt hij dat de EU de Europese geschiedenis van vóór haar oprichting uitveegt als 'slecht' en zichzelf herschept als 'anti-nationalistische entiteit', maar vervolgens zélf een 'EU-nationalisme' creëert met alle toeters en bellen. Wie niet meejuicht is 'anti-EU'.

Premier De Wever kan in Brussel niet tegen alle EU-Goden tegelijk ingaan, maar er zit verwantschap tussen de wat meer kritische houding van Nederland, zeker de zittende coalitie, en de visies van De Wever. Dat bestond voordien niet. Belgische premiers waren herauten van de Europese Unie.

De premier van Nederland en de 'Verenigd Nederlandse' premier van België moeten toch eens snel om de tafel gaan zitten in het Catshuis, om te spreken over de Lage Landen in dit steeds rumoeriger Europa.

Het eerste probleem

Het eerste grote probleem voor de regering De Wever-I is de Belgisch federale begroting binnen de begrotingsnormen van de euro te brengen (staatsschuld van 60% van het (bbp) en een begrotingstekort van 3%). België zit momenteel op een staatsschuld van 105% van het bbp en een begrotingstekort van 4,6%. België moet financieel afvallen. Waalse socialisten weigerden deze coalitie want bezuinigen is niet hun ding.

Enkele andere kopstukken van De Wever-I:

1. **Jan Jambon**, 64 (N-VA): vicepremier en minister van financiën. Jambon is burgemeester van Brasschaat, een gemeente met veel Nederlanders. Van 2019 tot 2024 was hij Vlaams minister-president. Jambon wordt de centrale figuur in het Belgische eurobeleid. Vriendelijk, Bourgondiër.

- **Frank Vandenbroucke**, 69 (Vooruit); vicepremier en minister van volksgezondheid en sociale zaken. Vandenbroucke heeft een lange staat van dienst. Hij was parlementslid, minister van buitenlandse zaken, nadien van sociale zaken en vervolgens van pensioenen. Tijdens Corona was hij minister van sociale zaken en volksgezondheid. Hij voerde een streng beleid met een avondklok die om 20.00 uur inging. Vandenbroucke heeft iets ascetisch, welhaast calvinistisch. Niet geschikt voor de bar. Hij heeft de reputatie van 'betweter', met de eerlijke vermelding dat hij ook heel véél dingen weet.

- **Vincent Van Peteghem**, 44 (CD&V), vicepremier en minister van begroting. Hij zit in de regering namens de christendemocratische CD&V, evenknie van het CDA. Hij was in de vorige regering al federaal minister van financiën. Zijn politieke basis is Oost-Vlaanderen; hij is titelvoerend burgemeester van de gemeente Nazareth-De Pinte. Snijden in de begroting is zijn ondankbare opdracht.

- **Theo Francken**, 46 (N-VA), minister van defensie en buitenlandse handel. Francken is een overtuigd Vlaams nationalist die eerder staatssecretaris was voor asiel en migratie. Zijn politieke basis is in Vlaams-Brabant (de gemeente Lubbeek) waar hij kampioen voorkeurstemmen is. Vrolijk, lust een pintje, rechtervleugel partij. Defensie was zijn droom.

- **George-Louis Bouchez**, (38) is partijleider van de Franstalig liberale Mouvement Réformateur (MR), afkomstig uit het Waalse Bergen (Mons) waar hij gemeenteraadslid is. In 2019 werd hij voorzitter van MR waarin hij de macht naar zich toetrok en de gevestigde politieke familie Michel wegdrukte. Bij recente voorzittersverkiezingen volgde Bouchez zichzelf op: geen tegenkandidaten. Bouchez is een grillig figuur met een robuust temparament (Italiaanse moeder) en daarmee, van buitenaf, een onvoorspelbare factor voor de coalitie. Blijft fractieleider van de MR in het federale parlement. Verstaat Nederlands, maar spreekt het onvoldoende.

Eind 2024 verscheen ***'Rechtsomkeert',*** *het nieuwe boek van* ***Derk Jan Eppink****. Daarin schetst hij in heldere taal hoe zich in Europa, de Verenigde Staten en zeker ook in Nederland een politieke omwenteling voltrekt. Het boek verscheen bij* ***Uitgeverij Blauwburgwal****, kost* ***€ 22,95*** *en kan onder meer* ***HIER*** *worden besteld.*

Wynia's Week *verschijnt drie keer per week,* ***156 keer per jaar*** *met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee,* ***ook in het nieuwe jaar 2025****? Hartelijk dank!*